Zaaknummer: 25068-2023
Documentnummer: 25068-2023:072638

Raadsvergadering d.d. 23 november 2023

Aan de raad,

Onderwerp
Verordening afvoer hemel- en grondwater Laarbeek

Portefeuillehouder
M.C. Slaets-Sonneveldt

Beslispunten
De Verordening afvoer hemel- en grondwater Laarbeek 2023 vast te stellen

Samenvatting
De verordening afvoer hemel- en grondwater Laarbeek regelt hoe particulieren om moeten gaan met grondwater en hemelwater. Hiervoor bestaan op dit moment beleidsregels, die vanwege de Omgevingswet die per 1 januari 2024 geldt in de vorm van een verordening moeten worden vastgesteld. Zo blijven de nu geldende regels van kracht.

Aanleiding
Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het wenselijk om de beleidsregels voor afvoer hemel- en grondwater om te zetten in een verordening zodat de gemeente deze regels kan blijven hanteren na 1 januari 2024. Onder de omgevingswet moeten alle regels die invloed hebben op de leefomgeving worden opgenomen in een verordening voor de fysieke leefomgeving of in het omgevingsplan. Bestaande verordeningen met betrekking tot de fysieke leefomgeving blijven gelding in de transitieperiode, oftewel; totdat de regels worden opgenomen in het omgevingsplan.

Beoogd effect en/of resultaat
Het vaststellen van de huidige beleidsregels uit de Gemeentelijke Rioleringsplan in een verordening geeft de gemeente de mogelijkheid om haar zorgplichten en watertaken goed te kunnen blijven uitvoeren in de transitieperiode van de Omgevingswet. Zo worden de huidige beleidsregels een wettelijke toetsingskader voor initiatieven in de leefomgeving.

Argumenten

1. *De verordening is een beleidsneutrale overgang*

De huidige regels voor hemel- en grondwater staan in het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) (2018). De nieuwe verordening is inhoudelijk hetzelfde als het GRP dus het beleid verandert niet. De huidige regels blijken in de praktijk goed te volstaan. Een eventuele inhoudelijke wijziging zal onderdeel uitmaken van het nog op te stellen Omgevingsplan.

2. *Verordening is een beter instrument dan een beleidsplan*

Op dit moment zijn de regels voor hemel- en grondwater juridisch niet goed geborgd. Het GRP is een beleidsplan dat bindend is voor de gemeente zelf, maar geen juridisch instrument om particulieren te verplichten om de regels uit te voeren. In de praktijk gaat dit wel goed,

omdat het bij nieuwe plannen aan de voorkant wordt getoetst. De verordening is echter een beter middel, omdat dit handhaafbaar is.

3. *De verordening past in de nieuwe structuur Omgevingswet*

Losse beleidsstukken gericht op particulieren worden op termijn vervangen door het Omgevingsplan, waardoor het GRP op dit onderdeel komt te vervallen. Andere onderdelen van het GRP worden omgezet in een Water- en Rioleringsprogramma (verwacht 2024) maar het programma is alleen bindend voor het overheidsorgaan zelf, niet voor particulieren. Daarom moeten de regels voor particulieren op een andere manier worden geborgd, het makkelijkst is dat via een verordening.

4. *De verordening is conform advies van de VNG*

De VNG raadt gemeenten aan om regels rondom hemel- en grondwater in een verordening te borgen. Er is geen modelverordening, maar de VNG geeft op de site enkele voorbeelden van succesvolle verordeningen. Deze voorbeelden hebben als input gediend voor de verordening van Laarbeek.

5. *De verordening beoogt het duurzaam omgaan met water*

Het goed opvangen en afvoeren van hemelwater leidt tot vermindering van wateroverlast bij piekbuien. Ook ons vuilwaterriool kan piekbuien op sommige plekken niet goed aan, en wordt door deze maatregelen meer ontlast.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

1. *De verordening is slechts tijdelijk nodig*

De verordening maakt onderdeel uit van het tijdelijke deel van het Omgevingsplan. Op het moment dat het Omgevingsplan regels opneemt omtrent hemel- en grondwater, kan de verordening komen te vervallen. Dit is naar verwachting in de komende jaren, de landelijke deadline hiervoor is 31 december 2031.

2. *De verordening kan tot onvrede leiden bij bewoners*

Een verordening is een dwingender juridisch instrument dan een beleidsplan. Door een verordening in te stellen kan de gemeente dus meer handhavend optreden in gevallen waarin de regels worden overtreden. Dit kan tot onvrede leiden bij bewoners die nu (illegaal) bijvoorbeeld hemelwater lozen op de vuilwaterriolering. Zij worden daar in de toekomst op aangesproken om een andere manier van hemelwaterlozing te installeren (zoals opvang op eigen perceel of afwatering op lokale watergangen). De gemeente gaat actief voorlichten over alternatieven (zie vervolgstappen).

Vervolgstappen

- Vaststellen van de Verordening afvoer hemel- en grondwater Laarbeek 2023
- Communicatie over raadsbesluiten en evt. inwerkingtreding nieuwe beleid
- Publicatie van de verordening op overheid.nl

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Verordening afvoer hemel- en grondwater Laarbeek 2023

Zaaknummer: 25068-2023
Documentnummer: 25068-2023:072638

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden